

UÇUK VE AFT

Ağzınızda; konuşmanıza ve yemek yemenize engel olacak kadar şiddetli ağrıya yol açan bir yaranız varsa bilin ki yalnız değilsiniz. Pek çok sağlıklı insan tekrarlayan ağız yaralarından şikayetçidir.

En sık rastlanan tekrarlayan ağız yaraları uçuk ve aft (aftöz ülser)'dir. Ağızda görüldüğünde birini diğerinden ayırmak güçtür. Bu iki lezyonun nedeni ve tedavileri tamamıyla farklı olduğundan ayırımı çok önemlidir.

Uçuk nedir?

Bunlar sıklıkla dudakta görülen içi sıvı dolu kabarcıklara verilen genel bir addır. Ağızda özellikle dişetinde, sert damakta da görülebilirse de nadirdir. Uçuk genellikle ağrılıdır ve ağrı lezyonun ortaya çıkışından birkaç gün önce ortaya çıkar. Bu kabarcıklar saatler içinde patlayarak kabuklanır. 7-10 gün sürer.

Nedenler:

Uçuk bir herpes simpleks virüsünün aktif duruma geçmesi ile meydana gelir. Bu virüs, daha önce bu enfeksiyonu geçiren hastalarda sessiz ve sinsi bir şekilde bekler ve stres, ateş, travma, hormonal değişiklikler ve güneş ışığına maruz kalma gibi durumlarda aktif hale geçer. Tekrarlayan lezyonlar aynı yerde yerleşme eğilimindedir.

Uçuk yayılabilir mi?

Evet. Uçuk patladıktan tamamen iyileşene kadar ki süre enfeksiyonun yayılımı için en riskli dönemidir. Virüs gözlerinize, cinsel organlara ve diğer insanlara da bulaşabilir.

Önleme Önerileri:

- Bir lezyon görüldüğünde ağız içi, burun içi, cinsel bölge gibi mukoz zarlar enfeksiyona karşı korunmalıdır.
- Uçuğu sıkıştırıp patlatmayın.
- Birine dokunurken ya da göz veya cinsel bölgelerinize dokunmadan önce ellerinizi dikkatlice yıkayın.
- Tüm uyarılara rağmen herpes virüsün uçuk olmadan da ulaşabileceği unutulmamalıdır.

Tedavi:

Günümüzde kesin tedavisi yoktur ancak bu konuda yoğun çalışmalar yapılmaktadır. % 5 asiklovirli merhem gibi bir antiviral ajan kullanılabilir. Doktor ya da diş hekiminizden son gelişmeler hakkında bilgi almak için irtibat kurun.

Aft nedir?

Aft dilde, yumuşak damakta, dudak ve yanakların iç kısımlarında görülen küçük, yüzeysel ülserlerdir. Oldukça ağrılıdır ve 5-10 gün sürerler.

Neden?

Nedenleri hakkındaki eldeki en iyi kanıtlar stres, travma, asitli yiyecekler (domates, turunçgiller, vs.) gibi lokal tahriş edici maddelere maruz kalma gibi durumlarda lokal bağışıklık cevabında değişiklikler meydana gelmesidir.

Aftöz ülser yayılabilir mi?

Hayır. Nedeni bakteri ya da bir virüs olmadığı için lokal yayılımı ya da bir başkasına bulaşması söz konusu değildir.

Tedavi

Tedavi direkt olarak az önce bahsedilen rahatsızlık verici durumların ortadan kaldırılması ve enfeksiyondan korunma ile olur.

Triamkinalon gibi haricen kullanılan bir kortikosteroid ilacı da yardımcı olur. Günümüzde kesin tedavisi bulunamamıştır.

Diğer yaralar:

İki haftadan uzun süren iyileşmeyen ağız yaralarında doktorunuza ya da diş hekiminize başvurmalısınız.